

За стилем — майбутнє

Що таке стиль у костюмі?

Поняття «стиль» від назви загостреної з одного кінця палички — «стило» (лат. *stylus*), якою давні греки писали на навощених табличках. У кожного писця був свій почерк, своя манера, тому з часом словом «стиль» стали називати особливості письма — спочатку зовнішні, пов'язані із накресленням літер, слів, а потім й ті, що характеризували сам зміст, сенс написаного.

У сучасному розумінні «стиль» — це сукупність ознак, якостей, характерних особливостей, прийомів праці, що відзначають творчу манеру письменника, художника, артиста, майстра, робітника. У ширшому розумінні слова «стиль» — це тривалий процес, **явище в історії культури, коли протягом багатьох років складаються цілком певні ознаки мистецтва й матеріальної культури.** Сійка спільність образної системи, художньо-виразних засобів, що історично склалася, зумовлена спільністю ідейного суспільно-історичного змісту, яка відзначає мистецтво будь-якої епохи або напрямку (наприклад, в архітектурі та образотворчих мистецтвах — романський стиль, готика, Відродження, барокко, рококо, класицизм), — зазначено в енциклопедичному словнику.

«Стиль» — поняття складне, глибоке. Стосовно одягу зазвичай обмежуються більш вузьким його тлумаченням.

Нерідко зв'язуємо його з віком — молодіжний, стиль підлітка; з характером праці та відпочинку — стиль ділової жінки, спортивний. Оскільки спорт мав і має величезний вплив на усе наше життя, поняття «спортивний стиль» — значно переросло рамки моди. Інший стиль, що зберігається у сучасному костюмі, можна назвати елегантним, класичним, консервативним.

Він склався в Англії, коли жінки розпочали боротися за рівні права із чоловіками, й хоча повної рівності вони тоді не домоглися, все ж зуміли відвоювати у них деякі предмети одягу: піджак, жилет, сорочку, краватку, пізніш й брюки. Так виник англійський стиль в жіночому одягу, склалися основні риси: суворість, закінченість форм та ліній, стриманість в кольорі (найчастіше — це чорний з білим), небагатослівність у деталях.

Були засвоєні також «чоловіча» лінія поведінки, офіційність й діловитість, які призвели до утворення стилю ділової жінки.

Повна протилежність йому — авангардний стиль: сміливі, іноді навіть різкі фарби й форми, незвичайний покрій, несподіване поєднання фактур. Такий напрямок можна виправдати бажанням молоді спробувати «прикинути на себе» нетрадиційний одяг, виразити у ньому свою особистість.

У кожного з нас складається і свій власний стиль — «стиль способу життя» — він виражається у манері триматися, поведінці, наших смаках, схильностях, звичках, нарешті, у манері одягатися. Ми обираємо ті або інші форми, лінії покрою, тканини, їхні кольори й рисунки. Ми вільні «утримувати у себе» предмети одягу, що нам подобаються, навіть якщо вони вийшли з моди. Хтось постійно носить певний набір прикрас, «свої» доповнення, «своє» взуття; хтось дотримується однієї улюбленої гами кольорів. Усе це може складатися цілком усвідомлено, коли людина добирає одяг, враховуючи особливості фігури, колір волосся й очей. Іншого разу стиль формується інтуїтивно — відповідно до характеру і темпераменту людини.

Проте часто-густо людина не має свого власного стилю — прагне до стереотипу, сліпо наслідуючи кожному «крику моди». Бажання, незважаючи ні на що, мати лише модні речі призводить до того, що вони не товаришують між собою, не гармонують із зовнішністю володарки.

Як виробити свій стиль, як знайти те, що повніше за все виразить твою особистість — і духовну сутність, і своєрідність зовнішності? Ми надто мало знаємо себе, рідко судимо про себе об'єктивно, а тому не помічаємо не тільки своїх недоліків, а й достоїнств. Слід навчитися, за можливість, об'єктивніше оцінювати себе, свої здібності, зовнішність. Не переоцінювати, проте й недооцінювати — трапляється, що нерідко не подобається у себе те, що насправді є найпривабливішим.

Стиль і полягає якраз в тому, щоб виявити те, що робить людину неповторною, допомагає по-новому показати себе й свою привабливість, пластику, свою своєрідність, нарешті. В цьому випадку костюм — **спільність предметів одягу, їхня стильова єдність, як «щоденна виставка» — може виражатися не лише в художніх рисах предметів, а й в самому їх характері, якості.**

Стиль не виражається у поєднанні однакових елементів, у їх буквальной схожості. Швидше це характер, загальний стрій, гармонія, дух. Можна мовити: мода уходить — стиль залишається. Наприклад, мода пропонує конкретні, проте минуці поєднання кольорів. Стиль же характеризується сталістю — системою колориту. Можна віддати перевагу тональному вирішенню з м'якими переходами одного відтінку в інший. Або використати гармонію контрастів, коли один колір протиставляється іншому. Така організація колориту в гардеробі не залежатиме від «сьогоденної» моди, вона швидше виразить смаки, художні погляди. І, зрозуміло, ця гама має гармонувати із зовнішністю, більш того — виражати особистість. Крім того, існує зв'язок між тонами одягу, її покромом та формою. Адже кольори, як і лінії, можуть бути «гострими», неспокійними, різкими чи, напрооти, м'якими, ліричними, повітряними. Йдеться про обов'язкову відповідність якогось кольору якимось формам, обрисам, конфігураціям. Проте певна залежність між ними має бути: це також ознака «організованого» костюма — стилю. У сучасному одягу виявляються такі стилі.

«Авангард» — загостреність форм, несподівані асиметричні деталі й лінії покромю, яскравість, навіть різкість кольорових поєднань. Певна річ, дозволити його собі можуть лише молоді люди, чий характер та зовнішність не сперечаються з особливостями цього стилю. Іноді зберегти цілісність образу допомагають не менш екстравагантні зачіска й макіяж.

Класичний стиль відзначається суворим силуетом, лініями, що добре читаються, відомою простотою деталей і доповнень. Однак і тут можуть виявлятися фантазія та сміливість художника, вмиле оновлення традицій.

Спортивний стиль характеризується енергією, лаконічністю й доцільністю форми, зручністю покромю, «молодістю» кольорових поєднань. Усе це добре перегукується із швидкими рухами, бадьорістю, завзяттям — саме з тими рисами, які ми звикли бачити у людей спортивної зовнішності. Тій же меті відповідають практичні, легкі й міцні тканини і матеріали, виразна за зовнішнім виглядом фурнітура.

Стиль — це складна система знаків, зв'язків, елементів, їх координація, підпорядкування загальній ідеї, до якої усі ми прагнемо, — красі. Тому за стилем — майбутнє.

Й, нарешті, **романтичний стиль**, який доносить до нас чарівність молодості, грацію, елегантність. Форми легкі й повітряні, тут багато складок, защипів, воланів, оборок, рюшів. У цьому стилі можна побачити й полотнища, що розвиваються, летючі форми, «крилатки», тонкі акварельні поєднання кольорів, які підкреслюють чарівність жіночності.

Деяких художників-модельєрів називають «стилістами». Вони розробляють не тільки моделі одягу в якомусь одному певному стилі, а й інші предмети, що йому супутні й навіть зв'язані з ним вельми умовно. Разом із моделями одягу пропонують парфуми, губну помаду, тон і іншу косметику, несесери, туалетні набори, дзеркала, столики — безліч предметів, що оточують жінку в побуті, які допомагають їй в догляді за собою. Це не тільки реклама, а й бажання художника затвердити свій стиль, своє художнє кредо.

Згадаємо «стиль Шанель», що більш півстоліття існує в моді, або приклад англійської художниці Барбари Хуланики. У її магазині одягу все поєднувалося з характером моделей, стилем, який вони несли — спеціально дібрані аксесуари та предмети мистецтва, які пропонували покупцям, навіть зовнішність продавщиць, грим, манери та характер освітлення в магазині. Подібних художників чимало. Їхні інтереси простягаються від аксесуарів та прикрас до магазинів і театрів. Ми шукаємо нові форми творчості, праці, вираження себе, прагнемо формувати художнє середовище, шукаємо гармонію.

Як ми вдягатимемося в майбутньому — покаже час. Та можна стверджувати з впевненістю — залишиться **стиль, продумана професіоналом художня організація усіх предметів побуту**. Сам же костюм покликаний бути зв'язком між нами й оточуючим світом, тому і ці зв'язки не замикаються в ньому, а простягаються значно далі. Кажуть про зв'язок імені й характеру, звуку й кольору, музики і зростання рослин, сонячної активності й катастроф. Хіба в костюмі, зовнішності, характері немає подібних несподіваних зв'язків? Хвиля волосся співпричетна кольору блузки, яскрава вставка — манері різко обертається, покрій спідниці пов'язаний із ходом, а нитка намиста — із звичкою «летіти», замислюватися про щось своє.